

LT

LT

LT

EUROPOS MEDIATORIŲ ELGESIO KODEKSAS

Šis elgesio kodeksas išdėsto tam tikrus principus, kurių mediatoriai gali savanoriškai nuspręsti įsipareigoti laikytis savo pačių atsakomybe. Kodeksu gali naudotis mediatoriai, vykdantys bet kokios rūšies mediaciją civilinių ir komercinių ginčų srityje.

Mediacijos paslaugas teikiančios organizacijos taip pat gali įsipareigoti laikytis šio kodekso, nurodydamos jų organizacijai atstovaujantiems mediatoriams jo laikytis. Organizacijos gali teikti informaciją apie priemones, kaip antai mokymą, vertinimą ir stebėseną, kurių jos imasi skatindamos atskirus mediatorius laikytis kodekso.

Šiame elgesio kodekse mediacija reiškia bet kokią struktūrizuotą procesą, nepaisant to, kaip jis būtų vadinamas, kurio metu viena ar kelios ginčo šalys savanoriškai bando pačios rasti susitarimą dėl ginčo išsprendimo padedant trečiajam asmeniui (toliau - mediatorius).

Kodekso laikymasis nedaro poveikio atskiras profesijas reglamentuojantiems nacionaliniams teisės aktams ar taisyklėms.

Mediacijos paslaugas teikiančios organizacijos gali nuspręsti parengti išsamesnius kodeksus, pritaikytus specifinei jų veiklos aplinkai ar siūlomų mediacijos paslaugų rūšims bei konkrečioms srtimis, pavyzdžiui, mediacijai šeimos ar vartotojų teisių gynimo klausimais.

1. MEDIATORIŲ KOMPETENCIJA, SKYRIMAS IR ATLYGINIMAS BEI JŲ PASLAUGŲ PROPAGAVIMAS

1.1. Kompetencija

Mediatoriai turi būti kompetentingi ir gerai nusimanyti mediacijos procese. Reikšmingi veiksniai šiuo požiūriu apima tinkamą mokymą ir nenutrūkstamą žinių bei praktinių mediacijos įgūdžių atnaujinimą, atsižvelgiant į bet kokius reikšmingus standartus arba akreditavimo sistemas.

1.2. Skyrimas

Mediatorius turi pasitarti su šalimis dėl tinkamų datų, kada gali vykti mediacija. Mediatoriai turi įsitikinti, kad jie turi tinkamą išsilavinimą ir kompetenciją vesti mediaciją prieš priimdami paskyrimą. Esant prašymui jie privalo atskleisti šalims informaciją apie savo išsilavinimą bei patirtį.

1.3. Atlyginimas

Jeigu tokia informacija dar nepateikta, mediatorius turi visuomet pateikti šalims išsamią informaciją dėl jo ketinamo taikyti atlyginimo būdo. Jis negali sutikti vesti mediaciją kol jo atlyginimo principams nepritarė visos suinteresuotos šalys.

1.4. Mediatoriaus paslaugų propagavimas

Mediatoriai gali propaguoti savo veiklą, jei tai daroma profesionaliu, sąžiningu ir garbingu būdu.

2. NEPRIKLAUSOMUMAS IR NEŠALIŠKUMAS

2.1. Nepriklausomumas ir neutralumas

Jei yra aplinkybių, kurios gali daryti įtaką, arba gali būti laikomos darančiomis įtaką mediatoriaus nepriklausomumui arba galinčios sukelti interesų konfliktą, mediatorius privalo atskleisti šalims tokias aplinkybes prieš pradėdamas ar tęsdamas mediacijos veiksmus.

Tokios aplinkybės apima:

- bet kokius asmeninius ar verslo santykius su viena ar keliomis iš šalių,
- bet koki tiesioginį ar netiesioginį finansinį ar kitokį interesą mediacijos baigtimi, arba
- tai, kad mediatorius arba jo biuro narys vienai ar kelioms iš šalių teikė kitas nei mediacijos paslaugas.

Šiais atvejais mediatorius gali sutikti imtis veiksmų arba tęsti pradėtus veiksmus tik jeigu jis yra tikras, kad galės vykdyti mediaciją visiškai nepriklausomai turint tikslą užtikrinti visišką nešališkumą, ir jeigu šalys aiškiai su tuo sutinka.

Atskleidimo pareiga tęsiasi per visą mediacijos procesą.

2.2. Nešališkumas

Mediatorius visais atvejais turi šalių atžvilgiu veikti nešališkai ir siekti, kad būtų laikomas veikiantis nešališkai, bei būti įsipareigojęs vienodai tarnauti visoms šalims mediacijos procese.

3. MEDIACIJOS SUTARTIS, PROCESAS IR SUSITARIMAS

3.1. Procedūra

Mediatorius turi įsitikinti, kad mediacijos šalys supranta mediacijos proceso ypatybes ir mediatoriaus bei šalių vaidmenį jame.

Mediatorius visų pirma turi užtikrinti, kad prieš mediacijos pradžią šalys suprato ir aiškiai pritarė mediacijos susitarimo sąlygoms, įskaitant visas taikytinas nuostatas, susijusias su mediatoriaus ir šalių konfidencialumo pareigomis.

Mediacijos susitarimas šalių prašymu gali būti sudarytas raštu.

Mediatorius turi vesti procedūras tinkamu būdu, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes, įskaitant galimą šalių jėgos disbalansą ir bet kokius pageidavimus, kuriuos šalys gali pareikšti, teisės aktų reikalavimus bei poreikį greitai išspręsti ginčą. Šalys gali susitarti su mediatoriumi dėl mediacijos vedimo būdo, nurodant taisyklių rinkinį arba kitu būdu.

Mediatorius gali išklausti šalis atskirai, jeigu nusprendžia, kad tai bus naudinga.

3.2. Proceso sąžiningumas

Mediatorius turi užtikrinti, kad visos šalys turėtų pakankamas galimybes būti įtrauktos į procesą.

Mediatorius turi informuoti šalis ir gali nutraukti mediaciją, jeigu:

- susitarimas, kuris bus pasiektas, mediatoriui atrodo neįvykdomas arba neteisėtas, atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir mediatoriaus kompetenciją atlikti tokį vertinimą, arba
- mediatorius mano, kad mažai tikėtina, jog tęsiant mediaciją bus pasiektas susitarimas.

3.3. Proceso pabaiga

Mediatorius turi imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad visos šalys pasiektų susitarimą duodamos sutikimą, pagrįstą žiniomis ir supratimu, ir kad visos šalys suprastų susitarimo sąlygas.

Šalys gali pasitraukti iš mediacijos bet kuriuo metu nepateikdamos jokio pasiteisinimo.

Kai šalys prašo, mediatorius turi savo kompetencijos ribose informuoti šalis, kaip jos gali formalizuoti susitarimą ir kokios yra galimybės padaryti susitarimą vykdytinu.

4. KONFIDENCIALUMAS

Mediatorius turi laikyti paslapyje visą informaciją, kylančią iš arba susijusią su mediacija, įskaitant aplinkybę, kad mediacija turi įvykti arba įvyko, išskyrus atvejus, kai tokią informaciją įpareigojama atskleisti remiantis teisės aktais arba dėl viešosios tvarkos apsaugos. Bet kokia vienos šalies konfidencialiai mediatoriams atskleista informacija negali būti atskleista kitoms šalims nesant leidimo, išskyrus atvejus, kai to reikalauja teisės aktai.